

Plan mot kränkande behandling för Gräfsnäs-förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2020-10-15

Diarienummer:-

Gäller för: Gräfsnäs-förskolan

Giltighetstid: Verksamhetsår 20/21

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Att alla skall känna sig trygga när de är på förskolan.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

På Gräfsnäs förskola arbetar vi främjande genom att stärka barnens positiva förmågor.

Vara nära och lyssna på barnen, och vid behov hjälpa dem att lösa konflikter.

- Vi har gemensamma riktlinjer för normer och värden.

- Vi är närvarande och lyhörda hela tiden och samtalar om vad som är bra eller dåligt.
- Vi gör barnen uppmärksamma på varandras känslor och åsikter.
- Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra och pratar om olikheter.
- Vi läser böcker om känslor, dramatiserar, sjunger sånger och leker lekar.
- Vi gör föräldrarna delaktiga genom tamburkontakt, utvecklingssamtal, unikum och föräldramöte.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Genom att vara med på samlingar och samtal om hur vi är och tar hand om varandra. Träna på att lösa konflikter själva eller tillsammans med pedagogerna.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Genom planerade och spontana samtal arbetar vi mot samma mål för att gemensamt ge barnen de bästa förutsättningarna.

Personalens delaktighet

Att finnas nära barngruppen i leken mm. Försöka vara steget före i situationer som kan uppstå. Prata om hur man känner, gör och uttrycker sig.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Avböja lekkompis på ett vänligt sätt
Aktiva åtgärder	Ibland är det ok att säga nej och ibland inte. Att vi pedagoger hjälper barnen att läsa av olika situationer. Vi pedagoger pratar med barnen att ibland är det faktiskt ok att säga nej men ibland måste man säga ja och bjuda in kompisen i leken. Rollspel mellan oss pedagoger och använda kompisböcker.
Resultat	Barnen har blivit bättre på att avböja en kompis på ett vänligt sätt.

Analys	Vi känner att vi behöver fortsätta att jobba vidare med detta då det fortfarande är aktuellt.
---------------	---

Mål från föregående läsår	Att leka försiktigt med varandra och förstå hur det känns för andra.
Aktiva åtgärder	Tala om hur man gör mot andra. Hur hade det känts för dig? Försöker att utesluta lekar med våldsinslag och vara närvarande i barngruppen.
Resultat	Detta är fortfarande aktuellt och målet är inte uppnått.
Analys	Då vi inskolat nya barn och grupperna förändrats så behöver vi jobba vidare med detta.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

- Utanförskap
- Svordomar och elaka ord
- Slag, sparkar, bett, knuffar
- Hot

Analys

- Det kan vara ett hårt klimat hemma hos en del familjer.
- Svårigheter för vissa barn att känna empati.
- Påverkan av andra barn.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Normer gällande klädsel och förväntade beteenden.

Barn bemöts, behandlas och ges olika förutsättningar beroende på kön.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Barnen får ej möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Vi har barn och personal från andra länder med annat språk och hudfärg.

Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.

Analys

Vi har under många år haft barn och personal från andra länder men vi har aldrig stött på något problem kring det.

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Vi har barn och personal med olika religioner och trosuppfattning. Barn som inte följer den kristna normen blir felaktigt bemötta.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Bli retade pga att de inte förstår eller hänger med.
Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.
Fysisk tillgänglighet inom- och utomhus.
Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sig utbildning och undervisning.
Att inte bli bemött utefter sina egna förutsättningar.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Negativt bemötande vid avvikelse från den traditionella könsnormer.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Ålder

Kartläggning av risker

- Att inte kalla barn med samma namn för "Lill-Olle" och "Stor-Olle".
- Att benämna bygelstol för bäbisstol.
- Att inte säga till barn med dåligt bordsskick "Ät inte som en bäbis".

- Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad.
- Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Analys

- Att vi pedagoger inte har tänkt på det som diskriminering.

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Avböja lekkompis på ett vänligt sätt
Aktiva åtgärder	Ibland är det ok att säga nej och ibland inte. Att vi pedagoger hjälper barnen att läsa av olika situationer. Vi pedagoger pratar med barnen att ibland är det faktiskt ok att säga nej men ibland måste man säga ja och bjuda in kompisen i leken. Rollspel mellan oss

	pedagoger.
När? Ansvarig	Hela arbetslaget. Varje dag.
Uppföljning (Unikum?)	Vi skriver i veckoanalysen och följer upp i delanalysen.
Mål 2	Att få barnen att använda ett vårdat språk.
Aktiva åtgärder	Att vara närvarande i barngruppen, Pedagogerna vara förebilder.
När? Ansvarig	Hela arbetslaget. Varje dag.
Uppföljning	Veckoanalys och följa upp i delanalys.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 60 74

Avdelningar Tåget 0734-269720

Slottet 0734-269719

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)